

4T PLA ESTRATÈGIC
BIBLIOTEQUES UPC
2 0 1 0

"Les biblioteques donem suport a
l'assoliment del nou Espai Europeu
del Coneixement"

Aprèn 2007-2010:
4t pla estratègic biblioteques UPC
DISSENY I MAQUETACIÓ: Tercer Polo, S.L.
IMPRIMEIX: El Tinter
DIPÒSIL LEGAL: B 50225-2006

Servei de Biblioteques i Documentació
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

4 T PLA ESTRATÈGIC
BIBLIOTEQUES UPC
2 0 1 0

"Les biblioteques donem suport a l'assoliment del nou Espai Europeu del Coneixement"

Els nous reptes que les universitats tenen per als propers anys són la implementació del nou EEES, l'impuls de la recerca en la innovació com a motor de la societat i l'extensió d'una oferta de formació permanent i atractiva per als professionals al llarg de la vida. Però hi ha dos reptes transversals que són d'una importància cabdal: el canvi i la millora del model docent, que s'ha de basar i centrar en l'estudiant que aprèn, i la irrupció de les TIC i Internet en l'aprenentatge universitari distribuït: l'"e-learning" o *aprenentatge virtual*. Per assolir aquests dos reptes, les biblioteques universitàries hauran d'acomplir una funció important, principalment com a suport a les noves formes d'estudi basat en el treball en grup i també en el desenvolupament dels nous continguts digitals acadèmics.

Les biblioteques de la UPC han experimentat grans transformacions els darrers anys en tots els aspectes: s'han millorat els espais i els equipaments; s'han construït noves i atractives biblioteques de campus; s'ha incrementat el nombre i el volum dels recursos i de la informació especialitzada i tècnica, i s'han millorat els serveis bibliotecaris directes adreçats a la comunitat universitària. L'any 2006 les biblioteques van participar en el segon procés d'avaluació transversal del sistema bibliotecari de les universitats catalanes promogut per l'AQU.

Amb aquest quart pla estratègic anomenat APRÈN 2010 hem d'aconseguir que les biblioteques siguin encara més una palanca i un suport per a la millora de la docència, la recerca i la formació continuada, tot integrant-lo en els objectius i reptes de la mateixa universitat. Els espais i les instal·lacions s'hauran de transformar cada vegada més en veritables centres de recursos per a l'aprenentatge i la recerca, accessibles, oberts i confortables per als usuaris. Caldrà incrementar els continguts científics de Bibliotècnica: la biblioteca digital de la UPC amb més bases de dades i revistes electròniques. Recentment, hem signat l'adhesió de la nostra universitat a la Declaració de Berlín per tal de facilitar i promoure l'accés obert a la producció científica i tècnica de la nostra universitat.

Per tot això, em plau presentar-vos els 10 eixos i les 50 àrees de treball que es posen en marxa amb aquest nou pla estratègic APRÈN 2010, amb l'objectiu d'aconseguir el que diu el seu lema: "Les biblioteques de la UPC donen suport a l'assoliment del nou Espai Europeu del Coneixement."

"Les biblioteques donem suport a l'assoliment del nou Espai Europeu del Coneixement"

APRÈN és el concepte global del 4t Pla estratègic de les biblioteques de la UPC per als anys vinents, concretament fins al 2010, any que representa l'inici del nou Espai Europeu d'Educació Superior, promogut en la Declaració de Bolonya per a les universitats de la Unió Europea.

APRÈN és l'objectiu fonamental del model educatiu de la Universitat, que se centra en l'estudiant, que ha d'aprendre coneixements i habilitats vàlides per a la seva vida professional i privada.

APRÈN és el mot que resumeix de manera excepcional la pròpia història de la nostra universitat. La UPC recull com cap altra universitat catalana el passat, present i futur dels ensenyaments i aprenentatges tècnics a Catalunya.

APRÈN és el repte que les biblioteques llancen als seus estudiants i professors davant l'aprenentatge virtual i digital que s'està desenvolupant mitjançant les TIC i Internet. Les biblioteques gestionen i ofereixen excel·lents recursos i serveis d'informació digital personalitzats disponibles per ser usats pels usuaris des de qualsevol ordinador connectat a la xarxa de la UPC.

APRÈN és cercar dades, gestionar informació, descobrir i generar coneixement en el nou entorn global de la informació.

Sumari

1 > El Servei de Biblioteques i Documentació de la UPC i la planificació estratègica	6
2 > Els reptes 2010: el nou Espai Europeu del Coneixement	7
3 > Metodologia del Pla estratègic	10
4 > Missió	11
5 > Eixos estratègics	12
6 > Planificació i execució	23
7 > Agraïments	24
8 > Treballs preliminars	25
9 > Bibliografia	26
10 > Quadre resum	28

1 > El Servei de Biblioteques i Documentació de la UPC i la planificació estratègica

El Servei de Biblioteques i Documentació (SBD) de la UPC té una llarga tradició i expertesa en l'organització i gestió de les biblioteques mitjançant la planificació estratègica. Els plans estratègics de l'SBD han estat fins ara els següents:

- Programa Paideia 2000-2005
- Programa Escher 1995-1999
- Programa Leibniz 1991-1993

La planificació estratègica de l'SBD està inserida en la UPC, ja que és la mateixa universitat la que l'ha impulsat en la seva acció de govern.

La idea central d'aquest nou pla és realitzar les accions necessàries perquè les biblioteques continuïn millorant els seus serveis i donin suport als canvis que la UPC ha de realitzar dins l'horitzó del 2010. Aquest nou pla de les biblioteques de la UPC ha de consolidar les polítiques bibliotecàries que s'han desenvolupat en els darrers anys i ha de ser el marc per a la planificació d'accions que apropin les biblioteques als nous models d'aprenentatge i de recerca presencial i virtual de la UPC. Les biblioteques de la UPC han de ser agents actius en els canvis del nou Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) i Espai Europeu de Recerca (EER).

En els anys vinents les biblioteques hauran d'adaptar les seves instal·lacions per potenciar l'estudi i el treball en grup; hauran de disposar de tecnologies per donar accés a la informació electrònica; hauran de gestionar i oferir més recursos i nous serveis digitals que donin suport a la millora i l'extensió de l'aprenentatge virtual; hauran d'incrementar i difondre les col·leccions de revistes electròniques i dipòsits digitals per als investigadors, i hauran d'avançar com a gestors i formadors professionals dels recursos de què disposen.

Tots aquests elements configuren les funcions d'un nou model de biblioteca acadèmica. La UPC haurà de disposar de biblioteques atractives, tecnològicament avançades, modernes i de fàcil accés, obertes i organitzades d'acord amb les necessitats dels seus usuaris. Tots aquests reptes són la base d'aquest nou pla estratègic APRÈN 2010.

Dídac Martínez

DIRECTOR DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES I DOCUMENTACIÓ. UPC

2 > Els reptes 2010: el nou Espai Europeu del Coneixement

Actualment totes les universitats es troben davant el paradigma docent que ha de respondre amb nous mètodes i tècniques d'ensenyament a l'objectiu d'afrontar el procés de millora del sistema educatiu i de recerca en el marc de l'harmonització europea de l'any 2010.

En aquest context d'innovació pedagògica en el qual es troben immerses la docència i la recerca universitàries, les biblioteques han de fer un paper important donant suport a la consecució de l'èxit dels reptes proposats.

2.1 > Els reptes de l'educació superior

El document de la Comissió Europea titulat *El paper de les universitats a l'Europa del coneixement* posa de manifest el rol que han de desenvolupar els centres d'ensenyament superior en la societat i l'economia del coneixement.

Les universitats del segle XXI han de destacar d'una manera especial en totes aquelles activitats que donen sentit a la seva raó de ser, és a dir, l'educació, la formació dels estudiants i dels investigadors, la recerca i l'explotació dels seus resultats i el desenvolupament regional, local i global, al qual han de contribuir.

Els anys vinents les universitats hauran d'adaptar-se als canvis següents:

- L'increment de la demanda de la formació superior
- La internacionalització de l'educació i la recerca
- La multiplicació dels àmbits de producció de coneixement
- La reorganització dels coneixements, que té com a resultat una major diversificació i increment de l'especialització
- L'aparició de noves expectatives per a les universitats, que esdevindran centres de reflexió sobre el saber i un fòrum de debat entre científics i ciutadans

Estretament relacionat amb aquest context, convé fer una aproximació a les dues grans fites que la Unió Europea té previstes per a l'any 2010 i que afecten de manera directa les activitats abans esmentades: l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) i l'Espai Europeu de Recerca (EER).

2.2 > L'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES)

La creació de l'EEES té com a propòsit harmonitzar els ensenyaments superiors que s'imparteixen a les universitats europees. Aquesta harmonització determina com serà

l'estructura dels estudis superiors i també obre la porta a la introducció de nous mecanismes de qualitat que contribueixin a la millora de la docència.

El procés de transformació de l'ensenyament superior que s'està desenvolupant a la Unió Europea va iniciar-se amb la Declaració de la Sorbona (1998). Posteriorment la Declaració de Bolonya va concretar la necessitat d'harmonitzar, abans del 2010, i mitjançant els canvis metodològics adients, els sistemes educatius europeus.

Entre les principals línies d'actuació es va constatar la necessitat de:

- Adoptar un sistema de titulacions comú a tota la Unió Europea
- Reestructurar el sistema educatiu basat en dos cicles: el cicle de qualificació professional i el cicle de màster i doctorat
- Establir un sistema de crèdits anomenat ECTS
- Incentivar la mobilitat dels estudiants i professors
- Potenciar la cooperació europea amb el propòsit de garantir la qualitat mitjançant la creació de metodologies i criteris comparables
- Promoure la dimensió europea de l'educació superior, mitjançant la cooperació entre institucions, els plans de mobilitat i la creació de programes integrats d'educació i recerca

Un altre aspecte que cal destacar en aquest procés de transformació de l'ensenyament superior és, tal com apunta la Declaració de Praga (2001), la importància de l'*aprenentatge al llarg de la vida* com a element essencial i diferenciador de l'educació superior europea.

2.3 > L'Espai Europeu de Recerca (EER)

La recerca i el desenvolupament tecnològic europeus són un element bàsic per potenciar l'increment, qualitatiu i quantitatiu, de l'oferta dels llocs de treball, estimular la competitivitat empresarial i, en termes generals, garantir la millora de la qualitat de vida dels ciutadans europeus.

A finals de la dècada dels noranta, es posa de manifest la precària situació de la recerca al vell continent: nivell insuficient dels recursos financers destinats a aquest àmbit; manca d'un entorn que estimuli la recerca i l'explotació dels seus resultats; fragmentació de les activitats, i dispersió de recursos, entre altres.

Davant d'aquest panorama, el Consell Europeu de Lisboa (2000) va establir com a objectiu per al 2010: "Esdevenir l'economia basada en el coneixement més competitiva i dinàmica del món, capaç de créixer econòmicament de manera sostenible amb més i millors llocs de treball i amb una major cohesió social".

L'assoliment de l'estratègia de Lisboa ha de permetre als països europeus situar-se al mateix nivell de recerca i desenvolupament tecnològic que els seus competidors més immediats: els Estats Units i el Japó.

2.4 > Les noves formes d'aprenentatge dels usuaris

Els canvis en els models docents i pedagògics derivats de la implantació de l'EEES, i en concret de l'aplicació dels crèdits ECTS, modificaran la manera d'aprendre dels estudiants.

En les titulacions de grau i postgrau s'hauran d'incorporar progressivament noves metodologies educatives. Les titulacions hauran d'incloure en l'aprenentatge dels coneixements competències transversals i professionals vàlides per a tota la vida de l'estudiant.

Els models docents hauran d'introduir noves formes i ritmes pedagògics. La docència que es fa a les aules de manera presencial s'haurà de combinar amb la docència en xarxa. Els estudiants hauran de fer exercicis i pràctiques, però també hauran d'elaborar treballs basats en casos reals. Ho hauran de fer amb apunts però també amb llibres, revistes i altres documents, estudiant individualment però també en grup a les biblioteques. S'obrirà un gran ventall de formes d'aprendre molt més ric que simplement anant a classe i anotant apunts.

El professorat a poc a poc canviarà el seu rol i algunes de les seves funcions també es modificaran. La classe teòrica i presencial es combinarà amb tutories més significatives, amb més assessorament personal presencial i virtual. Les tecnologies, els campus virtuals i les assignatures en línia tindran un ús intensiu per part del professor i l'estudiant.

Els anys vinents la xarxa Internet pot desplaçar l'assistència a la universitat per una presència virtual. El web serà la nova aula. En aquest nou horitzó les biblioteques universitàries adquiriran un nou protagonisme, ja que disposen dels recursos electrònics d'informació més adients i importants de la xarxa.

2.5 > Els nous models de biblioteques universitàries

A poc a poc s'observen canvis en la manera com els usuaris accedeixen a la informació i la utilitzen, la qual cosa obliga

a crear i adaptar la biblioteca física, les seves instal·lacions i els seus recursos i serveis presencials. Els canvis que s'han produït en els darrers deu anys han estat molts significatius, però encara queda un llarg camí per recórrer.

El model de nova biblioteca universitària que s'està estenent és el d'una biblioteca híbrida, presencial i virtual, amb unes instal·lacions adaptades als nous mètodes d'aprenentatge i formes d'estudiar i amb una forta presència de les tecnologies educatives.

Les biblioteques cerquen nous models apostant clarament per fomentar:

- **La cultura de l'autoservei i de l'autoaprenentatge:** les biblioteques han de poder oferir l'accés a la informació i a determinats serveis de manera ininterrompuda (24/7). Hauran de desenvolupar nous sistemes d'autenticació i autorització i hauran d'oferir, ja sigui presencialment o a distància, recursos i serveis que fomentin la cultura de l'autoservei i l'autoaprenentatge: préstec, programes d'aprenentatge, formació en línia, accés remot als recursos, etc.
- **Les àrees d'estudi:** les biblioteques han de modificar les diferents àrees i espais. Deixaran de ser grans sales uniformes per convertir-se en multiespais: espais d'estudi en silenci i individual, espais de treball en grup, equipament TIC, àrees de formació per fer-hi presentacions col·lectives, espais d'oci i lectura informal...
- **La biblioteca digital:** l'aprenentatge distribuït fa que augmenti l'ús dels recursos electrònics de la biblioteca digital. Les prestacions actuals i futures de la biblioteca digital envers la docència i la recerca s'incrementaran els anys vinents amb més continguts, principalment revistes electròniques comercials, però també amb les publicacions dels professors i dels estudiants de la mateixa universitat.

2.6 > Cap a un model propi de biblioteca de la UPC

La UPC defineix les seves biblioteques com a:

"Centres de recursos d'informació científica, tècnica i humanística que donen suport als usuaris en els processos d'aprenentatge, de recerca i de formació [...]". Article 37. Estatuts UPC.

La Red de Bibliotecas Universitarias (REBIUN), xarxa integrada a la CRUE (Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas), defineix la biblioteca universitària de la manera següent:

“Un centro de recursos para el aprendizaje, la docencia, la investigación y las actividades relacionadas con el funcionamiento y la gestión de la universidad en su conjunto. La Biblioteca tiene como misión facilitar el acceso y la difusión de los recursos de información y colaborar en los procesos de creación del conocimiento, a fin de contribuir a la consecución de los objetivos de la universidad.”

En l'àmbit internacional les biblioteques universitàries de prestigi fa temps que estan immerses a crear, transformar, integrar i oferir als seus usuaris una oferta rica de nous serveis bibliotecaris. Les universitats estan concentrant en les grans biblioteques serveis com el d'informació, suport informàtic als estudiants, aprenentatge d'idiomes, cerca de feina, etc. Aquestes biblioteques s'anomenen de diverses maneres: *library and information resource centre*, *learning information centre*, *information commons*. En el nostre àmbit, el concepte es coneix amb el nom de Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI).

Així doncs, les biblioteques de la UPC s'hauran d'adaptar progressivament a aquest nou model de biblioteca acadèmica tot creant un model propi de centre de recursos per a l'aprenentatge i la investigació, tenint en compte les seves necessitats i els seus recursos. Convertir la biblioteca en un CRAI és una tasca que no es pot fer de manera aïllada des de l'SBD; s'ha de construir a poc a poc amb la col·laboració del professorat i d'altres serveis universitaris directament implicats en la millora de la docència i la recerca.

Professors, bibliotecaris, informàtics i gestors han de col·laborar i treballar conjuntament per implementar el CRAI. El model de biblioteca com a CRAI és la resposta dels serveis adreçats als usuaris als reptes de l'EEES.

2.7 > Els nous rols professionals del personal de les biblioteques

Els canvis que s'han produït en els darrers anys i els reptes de futur de les biblioteques universitàries fan imprescindible formar professionals per al desenvolupament de noves tasques i projectes.

Caldrà potenciar la professionalització de les persones que treballen a les biblioteques, desenvolupant els perfils específics que aportin valor afegit als serveis:

- Suport, elaboració i gestió de continguts docents per als professors
- Formació dels usuaris en habilitats informacionals i en eines TIC
- Desenvolupament i gestió en tecnologies aplicades a l'aprenentatge
- Suport als usuaris en l'entorn d'aprenentatge físic i virtual
- Promoció i difusió de nous models de comunicació científica
- Gestió dels drets d'autor i noves polítiques d'accés a la informació digital
- Organització i gestió d'espais, recursos i serveis

3 > Metodologia del Pla estratègic

3.1 > Procés d'elaboració del Pla estratègic

El procés d'elaboració del Pla ha estat obert a la participació de totes les persones que treballen a les biblioteques de la UPC.

Es van establir tres grups:

- Grup de direcció: format per la direcció de l'SBD, els caps d'unitats, caps de biblioteques i responsables dels serveis d'aprenentatge, recerca i digital
- Grup d'anàlisi i estudi de temes clau: es van constituir disset subgrups que van analitzar disset temes clau relacionats amb les biblioteques i els serveis i recursos d'informació
- Grup de redacció: format pel director de l'SBD, una cap de biblioteca i dos bibliotecaris

Els exercicis DAFO (debilitats, amenaces, forteses i oportunitats) que es van realitzar van ser de tres tipus:

- DAFO de cada una de les biblioteques i unitats. Es van analitzar les oportunitats i amenaces internes i externes de cada una de les biblioteques
- DAFO transversal de cada àrea de serveis: aprenentatge, recerca i digital. Es van analitzar els elements clau actuals i futurs de les tres àrees
- DAFO global de l'SBD, en què van participar totes les persones implicades dels grups anteriors. Es van analitzar globalment els elements estratègics actuals i futurs de les biblioteques de la UPC

En aquests exercicis hi va participar tot el personal de l'SBD.

3.2 > Quadre resum de la temporalització

Octubre 2005	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i presentació a càrrec del director de l'SBD del projecte metodològic del 4t Pla estratègic • Assistència: caps d'unitats, caps de biblioteques i responsables de serveis de les biblioteques • Informació i difusió al VR de Biblioteques i a tot el personal de l'SBD de l'inici del projecte metodològic
Novembre 2005	<ul style="list-style-type: none"> • Creació i posada en marxa del Comitè de Direcció, format pels caps d'unitats, caps de biblioteques i responsables de serveis de les biblioteques • Creació i posada en marxa del Comitè de Redacció
Desembre 2005 Març 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Realització de l'exercici DAFO de cada una de les unitats i biblioteques • Realització de l'exercici DAFO transversal de les àrees: aprenentatge, recerca i digital • Anàlisi i estudi dels disset temes clau pels grups de treball corresponents
Abril 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Realització de l'exercici DAFO global de l'SBD
Maig - Juliol 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Redacció del 4t Pla estratègic • Presentació als caps d'unitats, caps de biblioteques i responsables de serveis de les biblioteques
Setembre - Desembre 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Edició i presentació als òrgans de govern • Presentació a les biblioteques • Difusió a la comunitat UPC • Difusió externa

4 > Missió

Les biblioteques, com a entorns rics en informació, tecnologia i persones, s'han d'integrar en les activitats de docència, aprenentatge i recerca de la Universitat Politècnica de Catalunya per contribuir a l'assoliment dels nous reptes de l'Espai Europeu del Coneixement.

Visió

Esdevenir centres actius de recursos i serveis de qualitat per oferir respostes a mida de les necessitats d'aprenentatge, recerca i formació continuada de la comunitat universitària.

Això es vol aconseguir:

- Oferint espais versàtils, amb un alt component tecnològic, que afavoreixin l'assoliment dels reptes que l'ensenyament superior ha d'assumir per al 2010.
- Col·laborant estretament amb les diferents unitats de la UPC i altres organitzacions externes.
- Implicant les biblioteques de manera activa en el procés d'aprenentatge, recerca i formació continuada que la comunitat universitària desenvolupa a la UPC.
- Convertint Bibliotècnica, la biblioteca digital de la UPC, en un portal de recursos i serveis personalitzats.
- Donant a conèixer de manera eficaç els recursos i serveis de les biblioteques.
- Consolidant una estructura organitzativa orientada a l'usuari i basada en criteris de qualitat.

Valors

Els valors de la UPC i les persones que la fan possible són els nostres valors:

Qualitat: oferirem als nostres usuaris els serveis, les col·leccions i els equipaments més adients per satisfer les seves necessitats d'informació.

Accessibilitat: facilitarem l'accés als nostres espais, serveis i col·leccions dissenyant-los pensant en totes les persones.

Sostenibilitat: garantirem l'eficiència econòmica, social i mediambiental en la gestió dels nostres recursos.

Cooperació: reforçarem les aliances amb les unitats de la Universitat, amb institucions externes i amb les persones amb qui compartim objectius comuns.

Lleialtat: mantindrem el compromís amb els valors i objectius institucionals de la Universitat.

Tecnologia: continuarem incorporant la tecnologia als nostres processos, col·leccions i serveis per tal de millorar-los i optimitzar-los.

Visibilitat: contribuïrem a augmentar la difusió i l'impacte dels resultats de la recerca i la docència de la Universitat, aprofitant les oportunitats que ens donen les tecnologies de la informació.

Multilingüisme: promourem l'accés multilingüe als recursos d'informació i serveis bibliotecaris.

Solidaritat: participarem en projectes solidaris de la Universitat.

Comunicació: desenvoluparem els mecanismes de difusió adients per donar a conèixer als nostres usuaris aquells serveis i col·leccions que els puguin interessar.

Accés lliure: donarem suport a les iniciatives per compartir el coneixement científic i tècnic mitjançant l'establiment de polítiques d'accés lliure a la informació.

Multiculturalitat: promourem la diversitat cultural en la gestió de les col·leccions i serveis i facilitarem el coneixement d'altres cultures.

Professionalitat: desenvoluparem les competències personals i professionals dels nostres equips de treball.

5 > Eixos estratègics

DELS RECURSOS

- 1/ Instal·lacions
- 2/ Tecnologia
- 3/ Col·leccions
- 4/ Bibliotècnica

DELS SERVEIS

- 5/ Serveis bibliotecaris
- 6/ Habilitats informacionals
- 7/ Coneixement UPC
- 8/ Accés a la cultura

DE LES PERSONES

- 9/ Professionals
- 10/ Organització i gestió

DELS RECURSOS. 1/ Instal·lacions

"Millorarem els espais, les instal·lacions i els equipaments de les biblioteques per tal d'adaptar-los a les noves necessitats d'aprenentatge i recerca dels usuaris"

Entorn

Actualment, les universitats es troben davant un paradigma docent —centrat en l'aprenentatge de l'estudiant— que respon a nous mètodes i tècniques d'ensenyament, amb l'objectiu d'afrontar el procés de millora del sistema educatiu en el marc de l'harmonització europea. En aquest context d'innovació pedagògica cal orientar la biblioteca universitària cap a un Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI).

La biblioteca com a CRAI es caracteritza pel fet d'integrar en un únic espai físic els recursos i serveis bibliotecaris amb nous serveis universitaris, especialment tecnològics, relacionats amb els estudiants i professors.

La implementació i l'evolució del CRAI a la UPC han de ser una tasca compartida entre gestors, docents, investigadors i bibliotecaris, amb l'objectiu de fer una oferta de qualitat als estudiants i donar suport als objectius de la convergència europea. En els darrers anys les biblioteques de la UPC han iniciat l'adaptació dels seus espais, serveis i equipaments d'acord amb aquest nou model de biblioteca.

Els anys vinents les biblioteques hauran d'adaptar els actuals espais i equipaments per tal de facilitar el treball en grup, l'aprenentatge autònom amb ordinadors portàtils, les tutories amb el professorat, l'estudi i la recerca.

Objectiu de l'eix

Millorar les instal·lacions, espais i equipaments de les biblioteques adoptant el model de Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) per tal que donin suport a les noves formes d'estudi, docència i recerca dels usuaris.

Àrees d'actuació i objectius específics

- 1. Oferta de serveis i col·laboració amb altres unitats**
Col·laborar i treballar conjuntament amb les unitats de la Universitat que donen suport directe a l'aprenentatge i la recerca a la UPC per tal d'assolir el model CRAI.
- 2. Noves biblioteques**
Participar en els nous projectes bibliotecaris definint els requeriments necessaris del model CRAI.
- 3. Espais i equipaments per donar suport a l'aprenentatge col·laboratiu**
Millorar i adaptar de manera progressiva les actuals instal·lacions, espais i equipaments de les biblioteques establint àrees diferenciades que permetin el treball en grup, treball individual, etc.
- 4. Accessibilitat, manteniment i seguretat**
Elaborar i implementar un pla d'accés, de seguretat i de manteniment de les biblioteques per tal que les instal·lacions, espais i equipaments puguin ser mantinguts i usats adequadament.
- 5. Facilitats i altres serveis directes a l'usuari**
Incrementar i millorar els equipaments, àrees d'autoservei, serveis d'impressió, reproducció, digitalització i àrees TIC de les biblioteques.

Alguns indicadors

- Nombre total de places de les biblioteques
- Nombre de places en sales de treball en grup
- Nombre de places en espais individuals (bucs)
- Superfície en m²
- Nombre de visites
- Nombre d'hores d'obertura setmanal
- Grau de satisfacció dels usuaris pel que fa a la confortabilitat

DELS RECURSOS. 2/ Tecnologia

"Facilitarem la tecnologia que necessiten els usuaris per a la cerca i gestió de la informació en el seu procés d'aprenentatge"

Entorn

Els darrers anys s'ha produït un increment en l'ús de les tecnologies a les biblioteques de la UPC. Els usuaris disposen d'ordinadors, ja siguin de sobretaula per consultar la informació electrònica i en xarxa o portàtils en préstec per treballar i aprendre de manera autònoma.

Cada vegada més, els estudiants i professors accediran a les biblioteques amb els seus ordinadors portàtils, que es podran connectar a la xarxa sense fils.

Els anys vinents les biblioteques de la UPC hauran de preparar-se per mantenir i, si s'escau, incrementar la seva oferta tecnològica d'una manera sostenible i en el marc de la política global de la Universitat.

L'ampli ventall d'eines i aparells tecnològics que el mercat ofereix permetrà que els usuaris accedeixin als serveis bibliotecaris i als recursos d'informació a través de diversos dispositius d'accés a continguts en xarxa. L'accés sense fils també serà un element clau en l'increment de l'ús de les biblioteques.

Objectiu de l'eix

Elaborar i implementar un pla tecnològic sostenible de les biblioteques de la UPC que doni resposta a les necessitats tecnològiques actuals i futures dels usuaris.

Àrees d'actuació i objectius específics

1. Equipament TIC

Millorar i renovar l'equipament TIC de les biblioteques, tant el destinat a la gestió interna com el d'ús públic, d'una manera sostenible.

2. Accessibilitat a la xarxa i a Internet

Assegurar que tots els usuaris puguin accedir a la xarxa de la UPC i a Internet des de tots els espais i equipaments TIC de les biblioteques i amb els sistemes d'accés actuals i futurs.

3. Innovació tecnològica

Potenciar i implementar projectes tecnològics innovadors per donar resposta i avançar-se a les necessitats dels usuaris i el personal de les biblioteques.

4. Agenda 21 TIC

Elaborar i aplicar l'agenda 21 TIC de les biblioteques per tal d'introduir mecanismes i propostes de millora de sostenibilitat i reutilització tecnològica.

5. Gestió, manteniment i seguretat

Millorar la gestió, el manteniment i la seguretat de l'equipament TIC de les biblioteques per tal d'aconseguir una major eficiència i eficàcia dels recursos destinats.

Alguns indicadors

- Nombre d'ordinadors d'ús públic
- Nombre de préstecs d'ordinadors portàtils
- Nombre de fotocopiadores, impressores i escàners d'ús públic
- Nombre de projectes tecnològics de millora en l'explotació d'infraestructura, maquinari i programari de les biblioteques
- Nombre d'actuacions realitzades entorn de l'agenda 21 TIC de les biblioteques
- Nombre d'incidències de seguretat TIC detectades

DELS RECURSOS. 3/ Col·leccions

"Adquirirem i difondrem les col·leccions bibliogràfiques científiques i tècniques que els estudiants, professors i investigadors necessiten per als seus estudis i treballs de recerca"

Entorn

L'entorn híbrid actual (col·leccions en suport paper i en suport electrònic) que caracteritza l'edició científica fa que les biblioteques disposin de materials en aquests dos suports. Les biblioteques de la UPC han fet durant aquests darrers anys un esforç considerable per adquirir i posar a disposició dels seus usuaris col·leccions bibliogràfiques en paper, però també per adquirir una completa col·lecció de materials en format electrònic accessibles per àrees d'especialització politècnica.

Els canvis en el model d'aprenentatge i la consolidació de l'aprenentatge en xarxa, l'*e-learning*, fan pensar que continuarà l'increment de l'edició i sobretot el consum de les col·leccions en format electrònic de tot tipus de documents.

Els anys vinents les biblioteques de la UPC hauran de continuar incrementant i renovant les col·leccions de llibres i revistes en suport paper i electrònic, tot fomentant la difusió de les col·leccions en accés obert; incidir en el model docent i en les activitats de la recerca per tal que s'incrementi l'ús de les col·leccions disponibles, tant les de caràcter comercial com les editades per la mateixa universitat; elaborar, implementar i fer difusió de la política de desenvolupament de les col·leccions bibliogràfiques de les biblioteques.

Objectiu de l'eix

Incrementar el coneixement i ús de les col·leccions bibliogràfiques tant en suport paper com en suport electrònic i fer-les presents en el model docent presencial i virtual de la UPC, així com en les activitats de la recerca.

Àrees d'actuació i objectius específics

- 1. Polítiques de desenvolupament de les col·leccions**
Elaborar una política de desenvolupament de les col·leccions vàlida per a l'adquisició, l'accés, l'ús i la preservació de les col·leccions bibliogràfiques.
- 2. Organització i gestió de les col·leccions**
Millorar la gestió de les col·leccions introduint mesures de racionalització en els processos d'adquisició i catalogació.
- 3. Col·leccions de suport als estudis de grau i postgrau**
Adquirir, gestionar i assegurar l'accés a les col·leccions bibliogràfiques citades pel professorat a les noves guies docents dels estudis de grau i postgrau.
- 4. Col·leccions especialitzades politècniques**
Definir les àrees temàtiques clau de les col·leccions bibliogràfiques de cada biblioteca i adquirir, gestionar i assegurar de manera suficient les col·leccions bibliogràfiques corresponents aprofitant l'expertesa dels bibliotecaris temàtics.
- 5. Col·leccions culturals, patrimonials i fons antic de la UPC**
Gestionar eficaçment les col·leccions culturals, patrimonials i el fons antic de la UPC per tal de garantir-ne la preservació, difusió i ús.

Alguns indicadors

- Nombre de títols de llibres en paper
- Nombre de títols de revistes en paper
- Nombre de llibres digitals
- Nombre de revistes electròniques
- Nombre de bases de dades electròniques
- Nombre de recursos web d'interès politècnic (EPI)

DELS RECURSOS. 4/ Bibliotècnica

"Incrementarem els continguts d'informació científics i tècnics de Bibliotècnica personalitzant els serveis virtuals"

Entorn

L'any 2001 es posava en marxa Bibliotècnica, la biblioteca digital de la UPC, amb l'objectiu de ser el portal d'informació científicotècnica de la Universitat.

Durant els darrers anys la biblioteca digital ha evolucionat en diferents direccions: ha consolidat un conjunt de continguts digitals rellevant, ha integrat i compartit dades amb altres sistemes d'informació, ha elaborat portals específics per contextos determinats i per matèries i ha facilitat l'accés a alguns serveis en línia. També els webs de les biblioteques han esdevingut elements clau en el seu desenvolupament; s'han integrat a Bibliotècnica i han esdevingut punts d'accés locals als seus continguts.

Els anys vinents s'hauran d'introduir millores i més flexibilitat a la biblioteca digital perquè pugui donar resposta als reptes dels usuaris i a les novetats que aportaran les TIC.

Pel que fa als continguts, s'hauran de potenciar els projectes de personalització i segmentació, així com eines que facilitin un accés unificat i homogeni.

Bibliotècnica ha de ser un portal d'informació i serveis que s'integri en les plataformes d'aprenentatge virtual de la UPC. Se n'haurà de dissenyar i elaborar una nova versió, Bibliotècnica 2.0, amb l'objectiu de personalitzar els serveis: la introducció del software social, on els usuaris tindran un paper clau. La consolidació d'estàndards, el programari lliure o obert oferiran una base per a l'establiment de nous projectes amb garanties de continuïtat, flexibles i interoperables.

Objectiu de l'eix

Potenciar Bibliotècnica com un espai d'accés a continguts i serveis personalitzats de qualitat, així com un suport clau dels campus virtuals i la nova comunicació científica.

Àrees d'actuació i objectius específics

1. Continguts i serveis

Desenvolupar els continguts de la biblioteca digital d'acord amb les necessitats dels usuaris, potenciant els serveis accessibles per Internet que en puguin aportar un valor afegit i establir una arquitectura que en faciliti l'ús.

2. Accessibilitat i multilingüisme

Fer evolucionar la biblioteca digital cap a una plataforma integradora de continguts científicotècnics que en faciliti l'accés segons les necessitats, els contextos específics i el multilingüisme, i de manera personalitzada, independentment de quina sigui la seva ubicació i dispositiu.

3. Bibliotècnica 2.0

Potenciar el web com a instrument de comunicació bidireccional amb la comunitat universitària, afavorit per l'ús del software social, així com els nous mecanismes per a la generació de continguts.

4. Integració i interoperabilitat

Afavorir l'ús d'estàndards oberts per tal de garantir la interoperabilitat dels continguts de la biblioteca amb altres sistemes i per facilitar mecanismes d'accés homogenis i normalitzats.

5. Alerta tecnològica i innovació

Desenvolupar projectes innovadors en l'àmbit de les biblioteques digitals, a partir del coneixement dels avenços tecnològics que s'estan portant a terme, prenent com a punt de partida el potencial que aquests puguin tenir quant a prestació de serveis als usuaris.

Alguns indicadors

- Nombre de sessions als servidors web de l'SBD
- Nombre d'accessos als servidors web de l'SBD
- Nombre de pàgines visitades als servidors web de l'SBD
- Nombre de projectes desenvolupats entorn de la biblioteca digital

DELS SERVEIS. 5/ Serveis bibliotecaris

"Incrementarem l'oferta i la qualitat dels serveis bibliotecaris fent-los a mida de les necessitats dels usuaris"

Entorn

La UPC treballa des de fa temps per fer les adaptacions adients per contribuir a l'assoliment de l'EEES i l'EER. En aquest context, els serveis bibliotecaris hauran de ser revisats de nou per adaptar-se a les noves necessitats.

Els serveis bibliotecaris dels anys vinents hauran de tenir un fort component TIC, hauran d'oferir-se de manera autònoma i virtual i sobretot de forma personalitzada a mida de les necessitats concretes dels usuaris.

A les biblioteques de la UPC s'hauran de millorar i consolidar els serveis bibliotecaris bàsics i especialitzats que ja s'ofereixen des de cada una de les biblioteques, com són el servei de préstec, l'accés a les col·leccions o l'ús de les sales i equips d'estudi.

També, i amb el nou model CRAI, s'hauran d'oferir altres tipus de serveis que donin resposta a les necessitats dels nous estudiants, investigadors i usuaris externs (professionals d'empreses i col·legis professionals, antics alumnes, etc. que necessitin una oferta de serveis i recursos d'informació de qualitat en les àrees científiques i tècniques).

Les biblioteques es convertiran no sols en un espai amb llibres que esperen ser llegits, sinó en un centre obert, de fàcil accés, tecnològic, amb nous serveis com el servei d'informació als estudiants, servei de suport TIC i multimèdia, servei d'aprenentatge d'idiomes, servei de cerca activa de feina, etc.

Objectiu de l'eix

Consolidar i millorar la qualitat i la personalització dels serveis bibliotecaris actuals i incrementar l'oferta segons les necessitats dels usuaris.

Àrees d'actuació i objectius específics

- 1. Informació i recerca bibliogràfica**
Potenciar el servei d'informació i recerca bibliogràfica especialitzada per als usuaris interns i externs, tant presencial com virtual, i implementar eines per compartir el coneixement de les biblioteques mitjançant les anelles temàtiques.
- 2. Préstec i obtenció de documents**
Incrementar i millorar el servei de préstec en les seves diverses modalitats i potenciar el servei d'obtenció de documents dins la comunitat universitària.
- 3. La Factoria de Recursos Docents**
Potenciar i millorar els recursos i serveis de les factories de les biblioteques tot incrementant-ne la difusió i ús per part del professorat, així com la col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE).
- 4. Propietat intel·lectual SEPI**
Potenciar, difondre i incrementar l'ús del Servei de Propietat Intel·lectual (SEPI) dins la comunitat de la UPC per tal d'orientar i gestionar les necessitats relacionades amb els drets d'autor en l'era digital i promoure l'ús ètic de la informació.
- 5. Serveis per a la innovació i de valor afegit**
Elaborar una oferta de serveis bibliotecaris a mida per a les unitats, grups de recerca, grup UPC i empreses externes a la Universitat.

Alguns indicadors

- Nombre de préstecs de documents
- Nombre de documents obtinguts d'entitats externes
- Nombre de consultes a bases de dades i revistes electròniques
- Nombre de demandes d'informació especialitzada ateses pels bibliotecaris temàtics
- Nombre de consultes ateses pel SEPI
- Grau de satisfacció dels usuaris

DELS SERVEIS. 6/ Habilitats informacionals

"Potenciarem l'aprenentatge de les competències transversals dels estudiants i professors en habilitats informacionals"

Entorn

L'any 2010 culminarà el procés d'harmonització dels estudis universitaris que s'imparteixen a les universitats europees. Els canvis promoguts per l'EEES van més enllà d'una mera homologació o convalidació de títols entre les universitats. En el rerefons d'aquesta harmonització hi ha la voluntat de reformar el sistema d'ensenyament a les universitats europees i millorar-ne els aspectes didàctics i metodològics.

Les biblioteques de la UPC ja participen i col·laboren activament en el procés d'aprenentatge de les persones de la nostra universitat mitjançant la formació específica en les habilitats informacionals necessàries per localitzar, recuperar, avaluar, utilitzar i comunicar la informació científica i tècnica. D'aquesta manera s'incideix en la millora de la capacitat de presa de decisions, de desenvolupament del pensament crític i creatiu i, sobretot, afavoreix una comunicació efectiva. Aquestes competències són imprescindibles en els perfils dels nous titulats, d'acord amb les conclusions dels estudis realitzats per organismes acadèmics i professionals.

Les biblioteques de la UPC disposen del Pla de formació per a l'alfabetització informacional dels seus usuaris, amb una oferta diversa de sessions de formació per a tot tipus d'usuari i nivell acadèmic. Aquestes activitats formatives s'hauran d'integrar progressivament en els currículums de les diferents titulacions politècniques, i també caldrà potenciar l'oferta d'aquest tipus de formació a través de les activitats amb reconeixement de crèdits de la Universitat.

Per dur a terme aquesta tasca, els bibliotecaris hauran de desenvolupar un nou perfil formador i elaborar una oferta a mida a cada una de les noves titulacions EEES de la UPC.

Objectiu de l'eix

Implementar accions formatives relacionades amb l'aprenentatge de les habilitats informacionals lligades a les competències transversals de la UPC que permetin als estudiants i professors adquirir les aptituds necessàries per gestionar la informació científica i tècnica d'una manera eficaç.

Àrees d'actuació i objectius específics

1. **Habilitats informacionals per als estudiants de grau i de postgrau**
Desenvolupar, amb reconeixement docent, el Pla de formació en competències informacionals en els ensenyaments de grau i postgrau.
2. **Habilitats informacionals per al PDI i el PAS**
Planificar, organitzar i impartir activitats de formació en habilitats informacionals per al PDI i el PAS, en col·laboració amb l'ICE, l'OFA i altres unitats de la UPC.
3. **Virtualització, programes d'aprenentatge i altres materials didàctics**
Elaborar, actualitzar i difondre el material didàctic (programes d'aprenentatge, guies d'ús, etc.) per desenvolupar i estendre les accions formatives a totes les biblioteques i desenvolupar l'autoaprenentatge dels usuaris.
4. **Especialització dels bibliotecaris formadors**
Promoure el reconeixement de la figura del bibliotecari formador a la UPC i desenvolupar els coneixements, les habilitats i les aptituds necessàries per dur a terme les activitats formatives.
5. **Cooperació i lideratge**
Promoure, planificar i coordinar accions i aliances amb altres biblioteques universitàries, consorcis i xarxes per aconseguir que l'aprenentatge en habilitats informacionals sigui una competència transversal clau en el desenvolupament dels estudis universitaris en el marc de l'EEES.

Alguns indicadors

- Nombre d'usuaris que han assistit a activitats formatives
- Contribució de la formació als bons resultats acadèmics
- Percentatge d'alumnes que superen amb èxit les activitats formatives amb reconeixement de crèdits
- Grau d'innovació pedagògica i tecnològica aplicada a l'ensenyament realitzat pels bibliotecaris formadors
- Nombre d'hores de formació

DELS SERVEIS. 7/ Coneixement UPC

"Donarem suport a la comunicació científica difonent el coneixement UPC a Internet de manera oberta, publicant i gestionant els treballs acadèmics per tal d'incrementar-ne la visibilitat i l'impacte"

Entorn

Les universitats han tingut sempre com a eix vertebrador la transmissió i generació de nous coneixements envers la societat, i és per això que han convertit la xarxa Internet en un canal clau per a la comunicació. Actualment, pren força en el món científic i universitari la creació de dipòsits institucionals de materials docents i de recerca en grans servidors connectats a Internet i d'accés obert.

Els dipòsits institucionals faciliten al personal docent i investigador la publicació lliure dels seus treballs i resultats i superar així els greus inconvenients que s'havien detectat en els processos tradicionals de publicació, centrats en les revistes científiques.

Al crit de "tornar la ciència als científics" s'està construint una gran alternativa a la publicació científica tradicional que defensa que "cal publicar en accés obert els resultats dels projectes científics que han estat finançats amb recursos de les institucions públiques" (Declaració de Berlín, 2003).

Els anys vinents les biblioteques de la UPC hauran d'elaborar, potenciar i facilitar la creació de dipòsits institucionals de documents dels autors, professors, investigadors, estudiants i personal de gestió, així com la producció institucional de la Universitat.

En aquest sentit, caldrà potenciar els usos i continguts del projecte UPCommons, portal d'accés obert al coneixement de la UPC, amb futurs dipòsits institucionals.

Objectiu de l'eix

Organitzar, preservar i facilitar l'accés obert a Internet dels resultats i treballs acadèmics per tal d'incrementar la visibilitat, l'impacte i el prestigi dels autors i de la mateixa UPC.

Àrees d'actuació i objectius específics

1. **UPCommons: portal d'accés obert al coneixement de la UPC**
Consolidar el projecte UPCommons com a portal d'accés obert al coneixement de la UPC, per tal d'incrementar la visibilitat i l'accés dels treballs acadèmics dels estudiants, professors i investigadors de la UPC.
2. **Gestió, difusió i accés a la producció docent**
Incrementar la visibilitat i l'accés en xarxa de la producció docent de la UPC: dipòsits institucionals de materials docents i altres.
3. **Gestió, difusió i accés a la producció de recerca**
Incrementar la visibilitat i l'accés en xarxa de la producció de recerca de la UPC i del CBUC: TDX, PFC, Dspace.E-revistes UPC, Dspace.E-prints UPC, Fènix.doc, Recercat i altres.
4. **Difusió i explotació de la producció científica de la UPC**
Elaborar i analitzar estudis bibliomètrics relacionats amb la producció i difusió del coneixement de la UPC i donar suport a la presa de decisions per avaluar la recerca: observatori de les publicacions científiques de la UPC, mapes de la ciència i altres.
5. **Política d'autoarxiu i suport a la publicació dels investigadors**
Implementar i difondre la política d'autoarxiu de la UPC i donar suport als autors en l'elaboració de continguts: pòsters, comunicacions, reports, PFC/TFC, materials docents, etc.

Alguns indicadors

- Nombre de documents docents i de recerca disponibles als dipòsits de producció pròpia de la UPC
- Nombre d'accessos al portal UPCommons
- Nombre de grups de recerca, unitats bàsiques o titulacions que participen en els dipòsits de producció pròpia de la UPC
- Nombre de projectes de comunicació científica de la Universitat en què han participat les biblioteques

DELS SERVEIS. 8/ Accés a la cultura

"Afavorirem l'accés a la cultura promovent la lectura i organitzant debats, exposicions i altres activitats en un entorn local i global"

Entorn

La universitat ha de fer front a noves expectatives sobre la seva missió. Entre aquestes expectatives hi ha la d'esdevenir un centre de reflexió sobre el saber, la cultura i un fòrum de debat.

Les biblioteques, com a agent de suport a la missió de la universitat, han d'oferir recursos, serveis i espais que afavoreixin l'acompliment d'aquesta nova expectativa. S'han de convertir en un agent actiu en els projectes de dinamització cultural de la universitat, oferint una ampli ventall d'activitats i accions de difusió cultural i de lectura amb l'objectiu de facilitar el trànsit de la informació al coneixement.

Les biblioteques de la UPC van introduir en el seu programa estratègic PAIDEIA 2000-2005 un eix estratègic anomenat "Biblioteca i humanisme". Aquest eix tenia com a objectiu general:

"Aconseguir que els membres de la Universitat puguin adquirir i desenvolupar una formació integral basada en els valors solidaris i democràtics de les persones, la defensa i el treball per la biodiversitat i el desenvolupament tecnològic sostenible".

En el marc d'aquest nou pla estratègic APRÈN 2010, es vol continuar treballant en aquesta direcció per aconseguir que les biblioteques siguin també un lloc de trobada i socialització, oferint serveis que potenciïn el vessant més humà i democratitzador de la biblioteca i afavorint la creativitat de les persones per tal que siguin agents actius de la cultura.

Objectiu de l'eix

Fer de les biblioteques l'equipament cultural de la Universitat per excel·lència, potenciant-ne l'ús social i promovent el caràcter creatiu i participatiu de la comunitat universitària amb accions i activitats relacionades amb el foment de la lectura, el debat, la crítica i la reflexió.

Àrees d'actuació i objectius específics

1. **Llibres per llegir**
Dotar les biblioteques de col·leccions bibliogràfiques que contribueixin a fomentar l'hàbit de la lectura a tota la comunitat universitària.
2. **Exposicions i actes de promoció cultural UPC**
Promoure i organitzar accions culturals i projectes en col·laboració amb altres unitats de la UPC.
3. **Col·laboració amb l'entorn cultural**
Establir sinergies amb la resta d'agents culturals de l'entorn més pròxim: biblioteques públiques, ajuntaments, associacions, etc.
4. **Projectes bibliotecaris amb els països en via de desenvolupament**
Participar en projectes de cooperació i desenvolupament del CCD (Centre de Cooperació per al Desenvolupament) i d'altres unitats de la UPC i iniciatives i projectes externs a la Universitat.
5. **Organització i recursos**
Elaborar l'agenda cultural de les biblioteques de la UPC per tal de disposar d'un programa d'activitats culturals estable i facilitar que tots els usuaris puguin gaudir d'una mateixa oferta cultural.

Alguns indicadors

- Nombre d'exposicions i altres activitats culturals desenvolupades a les biblioteques
- Nombre de projectes de cooperació i desenvolupament en els quals han participat les biblioteques
- Augment de les col·leccions per al foment de la lectura
- Ús de les col·leccions per al foment de la lectura

DE LES PERSONES. 9/ Professionals

"Desenvoluparem les competències professionals necessàries per gestionar els recursos i serveis bibliotecaris de la millor manera possible"

Entorn

En les organitzacions la necessitat de canvi és una de les constants en un entorn cada vegada més complex i variable. Cal consolidar aquesta dinàmica de canvi entre les persones de les biblioteques. Aquesta nova cultura flexible i oberta és la clau de l'èxit per entendre les transformacions en el món de la informació i la documentació, les transformacions en les necessitats dels usuaris i les transformacions en les biblioteques i els seus serveis. Cal, doncs, definir i implementar nous rols professionals emergents basats en nous coneixements, experteses i competències.

Aquests nous rols seran configurats per elements clau com són: el desenvolupament de les TIC aplicades al món la informació i la documentació, les transformacions de la mateixa universitat en els àmbits de la docència, la recerca i la formació continuada i les exigències canviants dels usuaris de les biblioteques.

Dins d'aquest context apareixen de manera significativa i amb força nous rols:

- Gestor de col·leccions i serveis bibliotecaris
- Gestor de continguts digitals
- Gestor d'informació científica i tècnica
- Gestor i formador en habilitats informacionals

Les biblioteques de la UPC han avançat molt en el desenvolupament professional del seu personal, però encara resta molt camí per recórrer. El creixement professional de les persones de les biblioteques esdevé un element clau per a l'èxit dels serveis bibliotecaris i la gestió dels recursos d'informació.

Objectiu de l'eix

Contribuir al desenvolupament professional de les persones de les biblioteques potenciant noves competències que donin resposta als reptes de l'organització.

Àrees d'actuació i objectius específics

- 1. Pla de formació per al desenvolupament professional**
Elaborar i implementar un nou pla de formació 2006-2010 de les persones de les biblioteques de la UPC per tal de donar resposta al desenvolupament professional i als nous reptes de les biblioteques.
- 2. Nous rols, perfils i competències**
Actualitzar i desenvolupar el catàleg de competències de l'SBD i millorar els mecanismes per adequar els perfils professionals de les persones que hi treballen.
- 3. Aprenentatge d'idiomes: anglès**
Potenciar l'aprenentatge d'idiomes, especialment l'anglès, del personal de les biblioteques per millorar el desenvolupament de les tasques assignades relacionades amb la gestió dels serveis i recursos d'informació.
- 4. Bones pràctiques i gestió del coneixement**
Desenvolupar una cultura de gestió basada en l'aprofitament de les bones pràctiques per tal de compartir el coneixement de les persones de l'SBD i la UPC, així com d'altres biblioteques acadèmiques mundials.
- 5. Lideratge i gestió dels caps i responsables**
Portar a terme accions formatives per als caps i responsables de les biblioteques de la UPC per tal de millorar i actualitzar les seves competències i rols, principalment dins els àmbits de lideratge i gestió.

Alguns indicadors

- Grau de satisfacció i implicació de les persones que treballen a les biblioteques
- Grau d'adequació dels perfils professionals als nous reptes
- Nombre de professionals de les biblioteques amb coneixements d'anglès
- Nombre d'hores de formació adreçades al personal de les biblioteques

Planta 1

DE LES PERSONES. 10/ Organització i gestió

"Continuarem millorant l'organització i gestió de les biblioteques per tal d'adaptar-les a les necessitats dels usuaris i donar suport als canvis i reptes de la Universitat"

Entorn

Les biblioteques de la UPC han consolidat en els darrers anys un model organitzatiu propi que ha permès que actualment cada biblioteca disposi dels recursos bibliogràfics adequats i suficients per a l'estudi i consulta dels estudiants i professors. El nivell de qualitat dels serveis bibliotecaris que s'ofereixen és similar a totes les biblioteques i la informació electrònica en xarxa, tant la comercial com la pròpia, és accessible des de qualsevol ordinador connectat a la xarxa de la UPC.

En aquests darrers anys també s'han construït noves biblioteques i s'han millorat els equipaments de pràcticament totes.

Totes aquests fites s'han aconseguit principalment per tres decisions clau: l'elaboració i aplicació d'una encertada política bibliotecària, basada en la planificació estratègica i orientada a la satisfacció dels usuaris; l'assignació descentralitzada d'un pressupost anual per a les biblioteques i la seva execució i gestió, i l'aposta per la professionalització del seu personal.

Els anys vinents, i en el marc d'aquest 4t Pla estratègic, no només s'haurà de continuar amb el mateix model, sinó que s'haurà de fer més incidència en el paper clau que han de fer la biblioteca i els seus serveis en la renovació i implementació de les noves titulacions de grau i postgrau.

Les biblioteques hauran de preparar-se per ser presents en els nous models pedagògics, en l'extensió de la formació distribuïda a través de la web, en la formació dels usuaris i en l'explotació dels recursos digitals de la Universitat.

Objectiu de l'eix

Millorar l'organització i incrementar la qualitat de la gestió dels recursos i serveis per tal d'aconseguir els reptes que demana la Universitat.

Àrees d'actuació i objectius específics

- 1. Organització de l'SBD**
Millorar el model organitzatiu de l'SBD basat en les àrees de recursos i serveis d'aprenentatge, recerca i digital, introduint les mesures de qualitat i la flexibilitat necessàries.
- 2. Comunicació, participació i màrqueting**
Elaborar nous plans de comunicació interna i externa de l'SBD que potenciïn la millora dels canals de comunicació.
- 3. Qualitat, avaluació i benchmarking**
Aprofundir i avançar en la cultura de la qualitat i l'avaluació continuada de les biblioteques tot implementant les propostes de millores definides en el Procés d'avaluació promogut per l'AQU (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya) l'any 2006.
- 4. Gestió dels recursos**
Elaborar i fer el seguiment del nou model d'execució i gestió dels recursos i dels pressupostos de l'SBD que doni suport als eixos del nou pla estratègic APRÈN 2010 i millori la transparència, l'eficiència i la rendició de comptes.
- 5. Lideratge del CBUC i altres col·laboracions**
Continuar liderant i donant suport al desenvolupament i millora dels projectes consorciats del CBUC (Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya), així com cooperar amb projectes amb les unitats de la UPC i amb altres associacions i organismes professionals: REBIUN, IATUL (International Association of Technological University Libraries), xarxes de biblioteques públiques, etc.

Alguns indicadors

- Grau d'assoliment del pla de comunicació extern
- Nombre d'actuacions de promoció o màrqueting dels serveis bibliotecaris.
- Pressupost de l'SBD
- Inversió en informació
- Percentatge del pressupost de la Universitat dedicat a la Biblioteca

6 > Planificació i execució

6.1 > Planificació anual 2006-2010

APRÈN 2010	10 eixos estratègics 50 àrees d'actuacions i objectius generals
Gener	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i definició dels objectius específics anuals de l'SBD per part de la Direcció de l'SBD • Presentació als caps de les biblioteques i introducció dels objectius específics a la intranet de l'SBD
Febrer	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i definició per part dels caps de les unitats i biblioteques de les accions que s'han de realitzar durant l'any • Introducció de les accions a la intranet de l'SBD
Gener - desembre	<ul style="list-style-type: none"> • Realització i desenvolupament de les accions anuals definides
Desembre	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i avaluació, per part de la Direcció i caps de les unitats dels SGB, de les accions anuals de cada una de les unitats i biblioteques
Febrer	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració de l'informe anual del Pla estratègic APRÈN 2010 • Presentació als òrgans de govern i a les unitats de la Universitat • Difusió a la comunitat mitjançant el web

6.2 > Recursos disponibles

- Pressupostos gestionats per l'SBD
  - Pressupost ordinari UPC 90 %
  - Pressupostos extraordinaris UPC 5 %
  - Pressupostos externs UPC 5 %
- Rendició de comptes d'acord amb la filosofia de la Universitat, amb l'elaboració, presentació als òrgans de govern i difusió a la comunitat del Pla d'execució anual del pressupost de l'SBD.
- Transparència en l'execució del pressupost de l'SBD mitjançant el seguiment dels processos de gestió i execució del pressupost.
- Eficàcia i eficiència en l'execució del pressupost de l'SBD seguint els criteris d'eficàcia en l'obtenció de resultats i d'eficiència per aconseguir els objectius definits amb els recursos disponibles.

7 > Agraïments

El 4t Pla estratègic de les biblioteques de la UPC APRÈN 2010 ha estat elaborat per les persones següents:

ALBEROLA PÉREZ, María Luz	GALLARDO MOLINA, Caty	PÉREZ GÁLVEZ, Andrés
ALFÉREZ BUENO, Jesús	GANGOLELLS VENDRELL, Mireia	PERONA GUTIÉRREZ, Lluïsa
ALONSO BARGALLÓ, Roser	GARCIA GIL, Marta	PIERA LLUCH, Rosario
ALONSO CORTINA, Laia	GARCIA GÓMEZ, Consol	POVEDA CABANILLAS, Clara
AMAT BOZZO, Lluïsa	GARCIA JOVÉ, Carmen	PRATS PRAT, Jordi
ANGLADA CANTARELL, Marga	GARCIA LÓPEZ, Gemma	PRIETO JIMÉNEZ, Antonio J.
ARAGÜÉS SÁNCHEZ, Montse	GARCIA MARTÍNEZ, Remei	PUERTAS MOLINA, Miquel
AYALA DÍAZ, Carolina	GARCIA SÁNCHEZ, Marta	PUGA ARELLANO, Rosa Maria
BADIA CATIVIELA, Ester	GARCIA TRUNAS, Olívia	RAMON VALLS, Montse
BAGÉS VISA, Taïs	GIRALT TORRES, Susanna	RAMONEDA MOLINS, Glòria
BÉJAR FARRÉ, Toni	GÓMEZ ENRICH, Roser	RAMOS MANSINO, Alfonso
BERNABÉ COMINO, Elvira	GONZÁLEZ FORT, Anna	RICO MILLAN, Oriol
BERTRAN GUASCH, Jordi	HERNÁNDEZ BASTIDA, Marta	ROCA LACÀMARA, Montserrat
BEUMALA RAVENTÓS, Àngel	HIDALGO CARRASCO, Montse	ROCA LEFLER, Marta
BOMBÍN BALLANO, M. Pilar	ÍÑIGO ROBLES, Ruth	RODRÍGUEZ PI, Bernat
CABA TEJÓN, Cristina	LÁZARO ROMERO, Jordi	ROMÁN MUÑOZ, Juan Antonio
CACHO FIGUERAS, Iolanda	LLUCH GALERA, Mariona	ROVIRA FERNÁNDEZ, Anna
CALDERÓN PEÑUELA, Paquita	LÓPEZ AGUILERA, Juan Pedro	ROYO PORTA, Herman
CALM MEDINA, Jordi	LÓPEZ PAREJO, Pedro	RUIZ ROSARIO, Bea
CALVET MOLINS, Marta	LÓPEZ VIVANCOS, Marta	SABRIÀ MIRACLE, Mònica
CARNERERO GÁMIZ, Francesc	LORCA LÓPEZ, Raquel	SALA TORRAS, Montse
CASADEVALL LUQUE, Marina	LORENZO SERRA, Laia	SALAZAR ESPOT, Montse
CASTELLÓ PÀMPOLS, Ariadna	MAJÓ ROCA, Rosa	SALVATELLA HERNÁNDEZ, Albert
CASTILLO HEREDIA, Trini	MARTÍNEZ CANO, Araceli	SÁNCHEZ ARAGÓN, Luis
CASTILLO MAS, Núria	MARTÍNEZ LÓPEZ, Josep A.	SANS LETOSA, Mercè
CEÑA COSIALS, Margarita	MARTÍNEZ TRUJILLO, Dídac	SAS KREMER, Eva
CLAVERO CAMPOS, Javier	MATHEU MARTÍNEZ, Sara	SERRA FERRER, Montse
CODINA COSTA, Mercè	MÉNDEZ PLANELL, Montse	SERRANO MUÑOZ, Jordi
CODINA VILA, Miquel	MENDOZA GARCIA, Manel	SERRAT BRUSTENGA, Marta
COLÀS ONIEVA, Sílvia	MESTRE VIDAL, Mercè	SOLÉ PELLISA, Mercè
COLL BELTRAN, Cristina	MINOBIS LÓPEZ, Eduard	SOLER QUESADA, Francesc
COLL TABERNER, Luis	MOLINA VILA, Carme	SOLER SERRES, Anna
COMAS CHALER, Carme	MOLINOS CERVERA, Isabel	SUNYER LÁZARO, Sílvia
CORTINA GISPERT, Marta	MONCUNILL VIDAL, Conxa	SUY MARTÍNEZ, Imma
CUESTA FABREGÓ, Jordi	MORAGAS MARSAL, Montserrat	TORN POCH, Pep
DASKALAKIS AYMAMÍ, Zoí	MORENO ALBURQUERQUE, Pilar	TORNÉS MITJANS, Montse
DÍAZ CARPI, Fani	MUJAL RIBALTA, Gemma	TORRELLA RUSCA, Montserrat
DÍEZ FERNÁNDEZ, Cristina	MUÑOZ PINEDA, Josep	URGELL RUL, Carme
DUQUE CORCHETE, José M.	MUNTÓ ALBERTOS, Elvira	VALLS PASOLA, Anna
FERNÁNDEZ CAÑIZAR, Susanna	MURTRA MASOT, Xavier	VARELA ÀLVAREZ, Núria
FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Maribel	NEDDERMANN GIMÉNEZ, M. José	VILALTA PORTA, Montserrat
FERNÁNDEZ SERRANO, Carlos	NIETO GARCIA, Pili	VILAPLANA MORENO, Neus
FERNÁNDEZ TARRÉS, Montse	ORDÓÑEZ NAVAS, Rosalia	VIÑAS CULLELL, Anna
FLAQUER FABREGAT, Gemma	ORPINELL SOCIAS, M. Teresa	VIVES GRÀCIA, Josep
FRANCO DEL CASTILLO, Conxa	PALLÀS MARTÍ, Montse	YOLDI BALLARÍN, Àlex
GALINDO JIMÉNEZ, Olga	PÉREZ DÍAZ, Alícia	

8 > Treballs preliminars

8.1 > Exercicis DAFO i proposta de línies estratègiques

- En cada una de les biblioteques**
- Biblioteca Rector Gabriel Ferraté (BRGF)
  - Biblioteca del Campus de Terrassa (BCT)
  - Biblioteca del Campus del Baix Llobregat (BCBL)
  - Biblioteca Facultat de Matemàtiques i Estadística (FME)
  - Biblioteca Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB)
  - Biblioteca Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB)
  - Biblioteca Facultat de Nàutica de Barcelona (FNB)
  - Biblioteca Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (ETSAV)
  - Biblioteca Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (EPSEB)
  - Biblioteca del Campus Universitari de Manresa (BCUM)
  - Biblioteca Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú (EPSEVG)
  - Biblioteca Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona (EUETIB)

- En cada una de les unitats dels Serveis Generals de Biblioteques**
- Unitat de Recursos per a l'Aprenentatge (URA)
  - Unitat de Recursos per a la Recerca (URR)
  - Unitat de Recursos Digitals (URD)
  - Unitat de Gestió i Desenvolupament (UGD)

- En l'àmbit global**
- Direcció SBD
  - Comitè de Direcció
  - Comitè de Redacció
  - Responsables dels temes clau

8.2 > Temes clau analitzats

Els temes clau analitzats són els següents:

- La biblioteca com a CRAI: serveis integrats i nous espais i equipaments
- La formació d'usuaris i les habilitats informacionals
- Les noves polítiques de gestió de les col·leccions
- Els drets dels autors a la biblioteca digital
- Les relacions externes i la cooperació en xarxa de les biblioteques universitàries
- La gestió i administració dels recursos: eficiència i rendició de comptes
- Les noves competències dels bibliotecaris i els tècnics de les biblioteques
- El suport de les biblioteques als nous reptes de l'EEES
- La recerca a la UPC i els nous serveis bibliotecaris
- La qualitat i l'avaluació continuada dels serveis
- La Factoria de Recursos Docents i altres serveis de suport a la innovació docent i l'*e-learning*
- Anàlisi i estudi d'altres plans estratègics de biblioteques universitàries
- La comunicació externa de les biblioteques i de l'SBD
- La comunicació interna de les biblioteques i de l'SBD
- Els serveis bibliotecaris als usuaris
- Internet: noves formes i nous continguts
- Estratègies i actuacions per integrar els arxius de la UPC a l'SBD

8.3 > Accés a la documentació en text complet

Tota la documentació d'interès generada pels diferents treballs d'anàlisi i exercicis DAFO realitzats per les biblioteques, unitats i serveis transversals, així com els temes clau, són consultables al web de l'SBD.

9 > Bibliografia

ACRL. Objetivos de formación para la alfabetización en información: un modelo de declaración para bibliotecas universitarias. *Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios*, 2001, núm. 65 (deseembre), p. 47-71.

Alonso, Laia; Béjar, Toni; Caba, Cristina; Lorenzo, Laia; Majó, Rosa; Nieto, Pilar. *La comunicació externa de les biblioteques i de l'SBD*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/comunicacioe.pdf>.

Anglada, Margarita; Castillo, Trini; García, Remei; Ordóñez, Rosalía; Poveda, Clara. *El suport de les biblioteques als nous reptes de l'EEES*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/eees.pdf>.

British Library. Redefining the Library [en línia]: *the British Library's strategy 2005-2008*. London: British Library, 2005 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: <http://www.bl.uk/about/strategy.html>.

Bombín, Pilar; Roca, Montserrat; Vilalta, Montserrat. *Estratègies i actuacions per integrar els arxius de la UPC a l'SBD*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/arxius.pdf>.

Busquin, Philippe. La convergència dels espais europeus de recerca i d'ensenyament superior. *Coneixement i societat: revista d'universitats, recerca i societat de la informació*, 2004, núm 4, p. 8-15.

Carnegie Mellon University Libraries. *University libraries' strategic plan* [en línia]. Pittsburgh: Carnegie Mellon Libraries, 2002 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: <http://www.library.cmu.edu/Libraries/sp.html>.

Ceña, Margarita; Serra, Eugènia. Las competencias profesionales del bibliotecario-documentalista en el siglo XXI. A: Asociación de Bibliotecarios y Bibliotecas de Arquitectura, Construcción y Urbanismo. *Jornadas (15es: 2004: Barcelona). XV Jornadas ABBA - Barcelona 2004*. Barcelona: Asociación de Bibliotecarios y Bibliotecas de Arquitectura, Construcción y Urbanismo, 2004.

Comunicación de la Comisión al Consejo, al Parlamento Europeo, al Comité Económico y Social y al Comité de las Regiones: hacia un espacio europeo de investigación. Luxemburgo: Oficina de las Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas, 2000. Bruselas, 18/01/2000. COM (2000) 6.

Comunicación de la Comisión: el papel de las universidades en la Europa del conocimiento. Luxemburgo: Oficina de las Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas, 2003. Bruselas, 05/02/2003. COM (2003) 58 final.

Díaz, Fani; Molinos, Isabel; Salazar, Montse. *Les noves polítiques de gestió de les col·leccions*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/gestcol.pdf>.

García, Gemma; Bertran, Jordi; Cortina, Marta. *Elaboració del Pla estratègic Aprèn 2010* [en línia]: *La biblioteca com a CRAI: serveis integrats i nous espais i equipaments*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/crai.pdf>.

Íñigo, Ruth; García, Consol; Serrat, Marta. *Les relacions externes i la cooperació en xarxa de les biblioteques universitàries*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/cooperacio.pdf>.

López, Marta; Alberola, Luz. *Anàlisi i estudi d'altres plans estratègics de biblioteques universitàries*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/plans.pdf>.

Martínez, Dídac. El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge (CRA): un nou model de biblioteca universitària en l'era del coneixement. *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació*, 2003, núm. 35 (setembre/deseembre), p. 35-53.

Martínez, Dídac. El Centro de Recursos para el Aprendizaje e Investigación: un nuevo modelo de biblioteca para el siglo XXI. *Educación y Biblioteca*, 2004, núm. 144, p. 98-108.

Martínez, Dídac. La crisis de las revistas científicas y las nuevas oportunidades de Internet. *Telos: cuadernos de comunicación, tecnología y sociedad*, 2003, vol. 2, núm. 56 (juliol/setembre), p. 9-12.

Miller, Michael D. Centros de aprendizaje: la experiencia de la Universidad de Michigan. A: Jornadas CRAI (4es: 2006: Burgos). *Experiencias en el ámbito de la organización y convergencia de servicios: IV Jornadas CRAI, Universidad de Burgos, 10, 11 y 12 de mayo de 2006*. Burgos: Universidad de Burgos, 2006.

Minobis, Eduard; Amat, Lluïsa; Aragüés, Montse; Casadevall, Marina; Tornés, Montse. *La recerca a la UPC i els nous serveis bibliotecaris*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/recerca.pdf>.

Moragas, Montserrat; Bagés, Taïs; Calderón, Paquita; Daskalakis, Zoí; Martínez, Josep. *La qualitat i l'avaluació continuada dels serveis*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/qualitat.pdf>.

Moscoso, Purificación. *La nueva misión de las bibliotecas universitarias ante el Espacio Europeo de Enseñanza Superior* [en línia]. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, 2003 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: http://biblioteca.uam.es/documentos/Jornadas_REBIUN/4%20-%20nueva_mision_bibliotecas.pdf.

Pérez, Andrés; Villas, Sisco; Yoldi, Àlex. *La Factoria de Recursos Docents i altres serveis de suport a la innovació docent i l'e-learning*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/factoria.pdf>.

Puertas, Miquel; Sunyer, Sílvia; Vives, Josep. La gestió del multiculturalisme a les biblioteques universitàries: el cas de la Biblioteca del Campus Terrassa (BCT) de la UPC. *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació*, 2004, núm. 37 (abril/ago), p. 61-78.

Puertas, Miquel; Alférez, Jesús; Alonso, Roser; López, Juan Pedro; Molina, Carme; Perona, Lluïsa; Valls, Anna. *Les noves competències dels bibliotecaris i els tècnics de les biblioteques*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/bibliotecaris.pdf>.

Ramon, Montse; Cacho, Yolanda; Colás, Sílvia; Lorca, Raquel. *Els serveis bibliotecaris als usuaris*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/serveis.pdf>.

Roca, Marta; González, Anna; Mendoza, Manel. *La formació d'usuari i les habilitats informacionals*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/alfin.pdf>.

SCONUL. *El desenvolupament de centres de recursos per a l'aprenentatge pel futur*. Martínez Cordero, Pilar (trad.). *Traduccions del CBUC*, 2001, núm. 2 (setembre).

SCONUL. Grupo de Trabajo sobre Aptitudes para el Acceso y Uso de la Información. *Aptitudes para el acceso y uso de la información en la enseñanza superior: la postura de SCONUL*. Pasadas Ureña, Cristóbal (trad.). *Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios*, 2002, núm. 62 (març), p. 63-77.

SCONUL. *Sconul vision 2010* [en línia]. Londres: SCONUL, 2005 [Consulta: 2 de maig de 2006]. Disponible a: http://www.sconul.ac.uk/pubs_stats/pubs/vision%202010.

Soler, Anna; Moreno, Pilar; Ruiz, Beatriz; Solé, Mercè. *La gestió i administració dels recursos: eficiència i rendició de comptes*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/gestrecurso.pdf>.

Sunyer, Sílvia [et al.]. Redefinició dels serveis bibliotecaris de suport a la investigació des de la perspectiva de l'espai europeu de recerca. A: *Jornades Catalanes d'Informació i Documentació* (ges: 2004: Barcelona). *9es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació: un espai de reunió, de diàleg, de participació*. Barcelona: COBDC, 2004, p. 259-275.

Suy, Imma; Martínez, Araceli; Fernández, Carlos. *La comunicació interna de les biblioteques i de l'SBD*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/comunicacioi.pdf>.

Syracuse University Library Strategic Planning Steering Committee. *Targets for transformation* [en línia]: *a strategic plan for the Syracuse University Library 2000-2005*. Syracuse: Syracuse University Library, 2005 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: <http://library.syr.edu/information/strategicplan/plan.html>.

Torn, Pep; Clavero, Javi; Hidalgo, Montse; Giralt, Susana; Rico, Oriol. *Internet: noves formes i nous continguts*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/internet.pdf>.

University of Nebraska at Omaha. University Library. *Strategic plan 2004-2009* [en línia]. Omaha: University of Nebraska at Omaha. University Library, 2004 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: <http://library.unomaha.edu/aboutthelibrary/stratplan/2004.pdf>.

University of Sheffield Library. *The University of Sheffield Library strategic plan 2003-06* [en línia]. Sheffield: The University of Sheffield Library, 2004 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: <http://www.shef.ac.uk/library/libdocs/strategicplano306.pdf>.

UTM Library. *Reaching out* [en línia]: *UTM Library's academic plan, 2004-2010* [en línia]. Mississauga: UTM Library, 2004 [Consulta: 20 de juny de 2006]. Disponible a: http://grizzlie.erin.utoronto.ca/library/admin/UTM%20Library%20Academic%20Plan_public.pdf.

Vives, Josep; Badia, Ester; Calm, Jordi; Castillo, Núria. *Els drets dels autors a la biblioteca digital*, 2006. [Consulta: 20 de setembre de 2006]. Disponible a: <http://bibliotecnica.upc.edu/apren2010/drets.pdf>.

10 > Quadre resum

1. Instal·lacions

1. Oferta de serveis i col·laboració amb altres unitats
2. Noves biblioteques
3. Espais i equipament per donar suport a l'aprenentatge col·laboratiu
4. Accessibilitat, manteniment i seguretat
5. Facilitats i altres serveis directes a l'usuari

2. Tecnologia

1. Equipament TIC
2. Accessibilitat a la xarxa i a Internet
3. Innovació tecnològica
4. Agenda 21 TIC
5. Gestió, manteniment i seguretat

3. Col·leccions

1. Polítiques de desenvolupament de les col·leccions
2. Organització i gestió de les col·leccions
3. Col·leccions de suport als estudis de grau i postgrau
4. Col·leccions especialitzades politècniques
5. Col·leccions culturals, patrimonials i fons antic de la UPC

4. Bibliotècnica

1. Continguts i serveis
2. Accessibilitat i multilingüisme
3. Bibliotècnica 2.0
4. Integració i interoperabilitat
5. Alerta tecnològica i innovació

5. Serveis bibliotecaris

1. Informació i recerca bibliogràfica
2. Préstec i obtenció de documents
3. La Factoria de Recursos Docents
4. Propietat intel·lectual SEPI
5. Serveis per a la innovació i de valor afegit

6. Habilitats informacionals

1. Habilitats informacionals per als estudiants de grau i de postgrau
2. Habilitats informacionals per al PDI i el PAS
3. Virtualització, programes d'aprenentatge i altres materials didàctics
4. Especialització dels bibliotecaris formadors
5. Cooperació i lideratge

7. Coneixement UPC

1. UPCommons: portal d'accés obert al coneixement de la UPC
2. Gestió, difusió i accés a la producció docent
3. Gestió, difusió i accés a la producció de recerca
4. Difusió i explotació de la producció científica de la UPC
5. Política d'autoarxiu i suport a la publicació dels investigadors

8. Accés a la cultura

1. Llibres per llegir
2. Exposicions i actes de promoció cultural UPC
3. Col·laboració amb l'entorn cultural
4. Projectes bibliotecaris amb els països en via de desenvolupament
5. Organització i recursos

9. Professionals

1. Pla de formació per al desenvolupament professional
2. Nous rols, perfils i competències
3. Aprenentatge d'idiomes: anglès
4. Bones pràctiques i gestió del coneixement
5. Lideratge i gestió dels caps i responsables

10. Organització i gestió

1. Organització de l'SBD
2. Comunicació, participació i màrqueting
3. Qualitat, avaluació i benchmarking
4. Gestió dels recursos
5. Lideratge del CBUC i altres col·laboracions

Servei de Biblioteques i Documentació
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Campus Nord. Edifici TG
Jordi Girona, 31
08034 Barcelona
<http://biblioteca.upc.edu/>